

לקוטי תורה • פרשת מסעי • מאמר 6

וירד הגבול ומחה על כתף ים כנרת קדמה כו'

”והגבול ירד ונגע אל כתף ים כנרת”

הירדן, ש”נוטל מזה ונותן לזה”, הוא עבודתו של האדם להעלות את הניצוצות שנפלו, באמצעות הפיכת החום של רגשותיו הטבעיים לאהבה בוערת לה. אולם גם אהבה זו שמלמטה מצליחה רק בכוח אור שנמשך מלמעלה, מים כנרת, שורש הניצוצות עצמם קודם השבירה.

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

/likuteitorah.com/he/likutei-torah/masei/6

הנקודה

הירדן, ש"נוטל מזה ונותן לזה", הוא עבודתו של האדם להעלות את הניצוצות שנפלו, באמצעות הפיכת החום של רגשותיו הטבעיים לאהבה בוערת לה. אולם גם אהבה זו שמלמטה מצליחה רק בכוח אור שנמשך מלמעלה, מים כנרת, שורש הניצוצות עצמם קודם השבירה.

כל קטע: לשון המאמר, אחר כך התרגום, ואחר כך ביאור קצר תחת קו זהב. המספרים הקטנים בלשון המאמר מפנים להערות שבסוף.

המאמר בקצרה

המאמר קורא את הגבול המזרחי של ארץ ישראל, הנוגע בים כנרת ויורד לאורך הירדן, כמפה של עבודת ה'. הירדן, שעליו אומרים חז"ל שהוא "נוטל מזה ונותן לזה", הוא העלייה מלמטה: העלאת השאריות הלא-מבוררות של "מלכ"י תוהו שנשברו מתוך קליפת נוגה. אלה הן שבע המדות שנפלו ל"חמימות" של חם וכנען, והעבודה היא להפוך את החמימות הזאת עצמה ל"רשפי אש" – שלהבת הלב לה. עבודה זו, אתערותא דלתתא במדרגת "עולם" (שש הקצוות), משתנה כשם שהדברים הגשמיים משתנים. למעלה ממנה יש "אהבה רבה", שבאה כולה מלמעלה לעולם, כמו התורה שקדמה לעולם באלפיים שנה; היא ארץ ישראל וחכמה, ואהרן, שושבינא דמטרוניא, ממשיך אותה למטה. אך גם האהבה התחתונה אינה יכולה לבוא מן העולם לבדו, שהרי גם אומות העולם אוכלות, ואכילתן אינה נעשית קדושה. היא זקוקה לאור מלמעלה: הגבול יורד מכנרת, ים נקודים העליון שבו מושרשים הניצוצות, אל הירדן.

מבנה

1	הירדן: הפיכת החום לאש	11
פסוקי הגבול המזרחי. הירדן "נוטל מזה ונותן לזה": העלייה מלמטה, המעלה את השאריות הלא-מבוררות של מלכ"י תוהו מתוך קליפת נוגה – שבע המדות שנפלו לחמימות של חם וכנען – והופכת את החמימות הזאת ל"רשפי אש" בעבודת ה'.		
2	שני סוגי אהבה	21
אהבת הירדן היא אתערותא דלתתא במדרגת "עולם", שש הקצוות, והיא משתנה עם האכילה, השתייה ושאר ענייני הגוף. "אהבה רבה" אינה זקוקה לדבר מן הדברים התחתונים: היא באה מלמעלה לעולם, כמו התורה שנבראה אלפיים שנה לפניו, וגם בה יש "רשפי אש".		
3	ארץ ישראל ואהרן	31
האהבה העליונה היא ארץ ישראל, שעליה שורות "עיני הוי' אלקיך": חכמה, ה"אלפיים" של "אלפך חכמה אלפך בינה". היא באה מלמעלה בלבד, באמצעות אהרן, שושבינא דמטרוניא, הממשיך אליה אהבה רבה.		
4	כנרת שלמעלה מן הירדן	41
גם האהבה התחתונה זקוקה להארה מלמעלה, שכן גם אומות העולם אוכלות, ואכילתן אינה נהפכת לקדושה. כנרת, שמתוקה ככינור, היא החסדים שמעיד (חכמה), והיא עומדת "לפני העיני"; זהו ים נקודים העליון, שורש רפי"ח הניצוצין שנפלו לירדן, ומשם נמשך הכוח להעלותם.		

מושגים

הירדן (Yarden) ירדן	שאריות המלכים דתוהו שיורי מלכים דתוהו
נהנה ש"נוטל מזה ונותן לזה": במאמר, העלייה מלמטה, הנוטלת ניצוצות מתוך קליפת נוגה ונותנת אותם לקדושה.	השברים של עולם התוהו שנפלו בשבירה ועדיין לא התבררו; הם מצויים בקליפת נוגה והם החומר לעבודתו של האדם.

קליפת נוגה קליפות נוגה

קליפה שאינה רעה לגמרי, ובה מצויים הניצוצות שנפלו; אפשר להעלות את מה שבה ולהפוך אותו לקדושה.

חום (חמימות) חמימות

החום הנרמז בשם חם, שורש שבע המדות הרעות של ארץ כנען; את החום הזה עצמו יש להפוך ל"רשפי אש" של אהבה לה'.

עולם, שש הקצוות עולם / ו"ק

מדרגת המדות, שבה מתקיימת האהבה שמלמטה, אתערותא דלתתא.

אהבה רבה אהבה רבה

אהבה שאינה נלקחת מדברים תחתונים אלא באה כולה מלמעלה ממדרגת "עולם"; היא מדרגת ארץ ישראל וחכמה, ונמשכת למטה באמצעות אהרן.

שושבינא דמטרוניתא שושבינא דמטרוניתא

תוארו של אהרן: מי שממשיך אהבה רבה מלמעלה אל המלכה (מטרוניתא).

נקודים ורפ"ח הניצוצין נקודים / רפ"ח ניצוצין

נקודים, ים כנרת העליון, הוא העולם שכליו נשברו; רפ"ח הניצוצין שנפלו ממנו לקליפת נוגה הם הירדן, ושורשם קודם השבירה נותר למעלה.

קטע 1 • 11

הירדן: הפיכת החום לאש

1 וירד הגבול ומחה על כתף ים כנרת קדמה¹ כו'. וירד הגבול הירדנה^{2,3} כו'. הנה בחי' ירדן הוא זה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שנוטל מזה ונותן לזה.

"והגבול ירד ונגע אל כתף ים כנרת קדמה" וגו'. "והגבול ירד הירדנה" וגו'. והנה בחינת הירדן היא זו, כפי שאמרו חז"ל: שהוא נוטל מזה ונותן לזה.

המאמר פותח בשני פסוקים המתארים את גבולה המזרחי של ארץ ישראל: הגבול מגיע אל ים כנרת, ואז נמשך לאורך הירדן. אדמו"ר הזקן מתחיל בירדן, שעליו אמרו חז"ל שהוא "נוטל מזה ונותן לזה", והוא יפרש זאת כתהליך רוחני של נטילה מתחום אחד והעברה לתחום אחר.

פ"י הוא ענין העלאה מלמטה למעלה להעלות מהשכירה משירי מלכים דתהו שלא נתבררו שהוא ענין קליפות נוגה. להפכם לקדושה.

כלומר, זהו עניין של עלייה מלמטה למעלה: להעלות את מה שנפל בשכירה, את שיירי המלכים דתהו שלא התבררו, שהם עניין קליפות נוגה, ולהפוך אותם לקדושה.

הנטילה מצד אחד והנתינה לצד אחר הן עלייה מלמטה למעלה: העלאת השברים שנותרו משכירת הכלים בעולם התהו, המכונים "שיירי המלכים", ושעדיין לא עברו בירור וזיכוך. שברים בלתי-מבוררים אלה הם קליפת נוגה, קליפה שאינה רעה לגמרי, והתפקיד הוא להפוך אותם לקדושה.

דהיינו הז' מדות שנפלו בקליפות חם וכנען חמימות שרש הז' מדות רעות שבארץ כנען ולעשות מזה החמימות גופא רשפיה רשפי אש⁴ התלהבות הלב לעבודת ה'.

כלומר, שבע המדות שנפלו בקליפות של חם וכנען — חום, שהוא שורש שבע המדות הרעות שבארץ כנען; ולהפוך את החום הזה עצמו ל"ניצוצותיהם הם ניצוצות של אש", להתלהבות הלב בעבודת ה'.

מה שנפל הן שבע המדות, אל הקליפות שמייצגים חם ובנו כנען; השם חם רומז לחמימות, וחמימות זו היא שורש שבע המדות הרעות שבארץ כנען. העבודה היא לקחת את החום הזה עצמו, את התשוקה הטבעית של האדם, ולהפוך אותו ל"ניצוצות של אש" משיר השירים: לאהבה בוערת בלב בעבודת ה'.

קטע 2 • 21

שני סוגי אהבה

2 וזהו בחי' ירדן שנוטל מזה ונותן לזה מלמטה למעלה באתערותא דלתתא כו' וזהו נקי עולם שהוא ו"ק

[וי' קצוות].

וזוהי בחינת הירדן, הנוטל מזה ונותן לזה, מלמטה למעלה, באמצעות אתערותא דלתתא וכו'. וזה נקרא "עולם", שהוא שש הקצוות.

העלייה שבה האדם לוקח את החיות מן העולם התחתון ומעלה אותה לקדושה נקראת "הירדן", והיא מתחילה באדם עצמו: אתערותא דלתתא. בחינה זו נקראת "עולם", והיא מקבילה לשש הקצוות — שש ספירות המדות, מחסד ועד יסוד.

ובעבודה זו מוכרח להיות שינויים מחמת דברים התחתונים ועניני גופנים אכילה ושתייה כו'. ויש עוד בחי' עבודה (מדברים תחתונים)

בעבודה זו מוכרחים להיות שינויים, מפני שהדברים התחתונים משתנים, וכן העניינים הגופניים — אכילה ושתייה וכו'. ויש עוד בחינה של עבודה ([שאינה נובעת] מדברים תחתונים),

מכיוון שעבודה זו תלויה בדברים גשמיים ותחתונים, כמו אכילה ושתייה, המשתנים בעצמם, גם העבודה משתנה ואינה קבועה. כעת מציג אדמו"ר הזקן סוג נוסף של עבודה, שאינה שואבת את כוחה מדברים תחתונים.

למעלה מזה ונקי אהבה רבה שאינו צריך שתלקח אהבה מדברים תחתונים חם אבי כנען⁵ הנ"ל.

למעלה מזה, והיא נקראת אהבה רבה, שאינה צריכה ליטול את האהבה מדברים תחתונים — מחם אבי כנען הנזכר לעיל;

עבודה גבוהה זו נקראת "אהבה רבה": אהבה לה' שאינה צריכה להילקח מדברים תחתונים, מחמימותו של "חם אבי כנען" הנזכר לעיל. היא אינה תלויה בהפיכת התשוקות הטבעיות של האדם.

רק הכל מלמעלה מן בחי' עולם הנ"ל. שהתורה נבראת אלפים שנה קודם בריאת העולם ושם נאמר ג"כ רשפיה רשפי אש⁶ כו'.

אלא כולה מלמעלה מבחינת "עולם" הנזכרת לעיל. התורה נבראה אלפיים שנה קודם בריאת העולם, וגם שם נאמר: "רשפיה רשפי אש" וכו'.

אהבה זו באה כולה מלמעלה מבחינת "עולם", כלומר, ממדרגה שלמעלה משש המדות. אדמו"ר הזקן קושר אותה לתורה, שנבראה אלפיים שנה קודם העולם; גם במדרגה זו יש "רשפיה רשפי אש", אך אש זו אינה נמשכת מלמטה.

קטע 3 • 31

ארץ ישראל ואהרן

3 וזו היא בחי' ארץ ישראל עיני ה' אלקיך בה⁷ כו' בחי' חכמה שהיא אלפים שנה אאלפך חכמה⁸ אאלפך בינה.

וזו היא בחינת ארץ ישראל, "עיני ה' אלקיך בה" וכו': בחינת חכמה, שהיא אלפיים שנה — "אאלפך חכמה, אאלפך בינה".

האהבה העליונה מקבילה לארץ ישראל, שעליה אומרת התורה: "עיני ה' אלקיך בה". העיניים, כלומר כוח הראייה, מייצגות את החכמה. החכמה היא "אלפיים" שנה, מכוח משחק מילים: השורש אל"ף פירושו גם "אלף" וגם "ללמד", כמו בפסוק "אאלפך חכמה, אאלפך בינה"; לכן שני ה"אלפים" הם חכמה ובינה.

ואהבה זו היא רק מלמעלה על ידי אהרן שושבינא דמטרוניתא. הממשיך אהבה רבה מלמעלה למטרוניתא הנ"ל ודו"ק [ודוק].

ואהבה זו היא רק מלמעלה, באמצעות אהרן, שושבין המלכה, הממשיך אהבה רבה מלמעלה למלכה הנזכרת לעיל; ועיין היטב.

אהבה זו באה רק מלמעלה, והיא נמשכת באמצעות אהרן, הנקרא "שושבין המלכה". המלכה, מטרוניתא, היא מלכות, כנסת ישראל; ואהרן, כשושבינה, ממשיך אליה מלמעלה את האהבה הרבה.

קטע 4 • 41

כנרת שלמעלה מן הירדן

4 ואף האהבה שהיא בתוך העולם מלמטה למעלה לא שנלקחת רק מן העולם שהרי גם האומות אוכלים כו'.

ואף האהבה שבתוך העולם, העולה מלמטה למעלה, אינה נלקחת מן העולם בלבד; שהרי גם אומות העולם אוכלים וכו',

גם האהבה התחתונה, העולה מתוך העולם, אינה יכולה לבוא מן העולם בלבד. הראיה היא שגם אומות העולם אוכלים ושותים.

ולא נהפך לקדושה. אלא מוכרח שיהיה הארה מלמעלה למטה. שיהי' [שיהיה] ביכולתו להעלות המדות לקדושה וזהו וירד הגבול הירדנה⁹ ומחה על כתף ים כנרת קדמה¹⁰ כו'.

ואכילתם אינה נהפכת לקדושה. אלא מוכרחה להיות הארה מלמעלה למטה, כדי שיהיה בכוחו להעלות את המדות לקדושה. וזהו [הפירוש של] "וירד הגבול הירדנה ומחה על כתף ים כנרת קדמה" וכו'.

אכילתם אינה נהפכת לקדושה, ולכן דרושה תחילה הארה מלמעלה, הנותנת לאדם את הכוח להעלות את המדות לקדושה. זהו הפסוק כשהוא נקרא ברצף: הגבול יוצא מים כנרת ויורד אל הירדן; כלומר, אור מלמעלה נמשך אל עבודת הבירור שבירדן.

כנרת מתוק ככנור. בחי' חסדים יצא מעדן¹¹ חכמה וד"ל [ודי למבין]. מקדם לעין למעלה מבחי' עיני ה' אלהיך כו'.

כנרת — מתוק ככנור. בחינת החסדים "יצא מעדן", [שהוא] חכמה; וד"ל. "מקדם לעיני" — למעלה מבחינת "עיני ה' אלקיך" וכו'.

אדמו"ר הזקן דורש את שמות המקומות. כנרת נרמזת בכינור, ומתוקה ככנור; המתקנות הזאת היא החסדים ה"יוצאים מעדן", כאשר עדן הוא חכמה. "מקדם לעיני", שפירושו בפסוק "ממזרח לעיני", נדרש כ"לפני העיני": למעלה אף מ"עיני הוי' אלקיך", מדרגת החכמה המזוהה עם ארץ ישראל.

ים כנרת ים עילאה בחי' נקודים. והירדן הוא בחי' הרפ"ח ניצוצין שבקליפות נוגה שירדו בשבירה.

ים כנרת הוא הים העליון, בחינת נקודים. והירדן הוא בחינת רפ"ח הניצוצות שבקליפות נוגה, שירדו בשבירה.

ים כנרת מסמל את "הים העליון", עולם הנקודים, עולם התוהו שכליו נשברו. הירדן, הנמשך ממנו למטה, מסמל את רפ"ח ניצוצות הקדושה שנפלו בשבירה לתוך קליפת נוגה.

אבל שרשם קודם שבירה שם הוא שרשם. ובזה המשכה לירדן שיוכל להעלות וליטול מזה וליתן לזה וד"ל [ודי למבין] והמ"י [והמשכיל יבין]:¹²

אבל שורשם קודם השבירה — שם הוא שורשם. ובכך נמשכת המשכה לירדן, כדי שיוכל להעלות, וליטול מזה ולתת לזה; וד"ל, והמשכיל יבין.

אולם שורש הניצוצות, מלפני השבירה, נמצא למעלה, בים כנרת העליון. מאחר שהגבול נמשך מכנרת וירד אל הירדן, אור מאותו שורש נמשך אל הירדן, וכך מתאפשר להעלות את הניצוצות: "ליטול מזה ולתת לזה".

בעבודה

אין להשליך את החום של האדם עצמו — התשוקה המניעה אותו בענייניו הגופניים — אלא להפוך אותו ל"רשפי אש" של שלהבת הלב בעבודת ה'. אולם אהבה זו שמלמטה עולה ויורדת בהתאם לדברים הגשמיים, והיא מצליחה רק באמצעות הארה מלמעלה; למעלה ממנה עומדת "אהבה רבה", שבאה כולה מלמעלה.

שאלות לשיחה

1. מדוע עבודת הבירור שייכת לירדן, ואילו ים כנרת הוא שורשה?
2. מה פירוש להפוך דווקא את החמימות של חם וכנען ל"רשפי אש", במקום פשוט לדכא אותה?
3. מדוע עבודה שתלויה באכילה ובשתייה כרוכה בשינויים, ובמה שונה ממנה "אהבה רבה"?
4. כיצד משחק המילים אל"ף ואלף מחבר בין אלפיים שנות התורה לבין חכמה ובינה?
5. אם האכילה כשלעצמה אינה נעשית קדושה, מה מאפשר, לפי הפסקה האחרונה, להעלות את המדות לקדושה?

הערות

פסוקה 1

1 וירד הגבול ומחה על כתף ים כנרת קדמה

הפסוק קובע את גבולה המזרחי של ארץ ישראל, היורד ונוגע בכתף ים כנרת ממזרח. אדמו"ר הוקן פותח בו את המאמר, ובהמשך מפרש את הכינרת כשורש העליון שממנו שואבת עבודת הירדן את כוחה.

Numbers 34:11 במדבר ל"ד:י"א

וירד הגבול משפם הרבלה מקדם לעין וירד הגבול ומחה על-כתף ים-כנרת קדמה:

and the border shall go down from Shepham to Riblah, on the east side of Ain; and the border shall go down, and shall strike upon the slope of the sea of Chinnereth eastward

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

2

הערת קה"ת מפנה Numbers 34:11-12 למילים האלה.

Numbers 34:11-12 במדבר ל"ד:י"א-י"ב

וירד הגבול משפם הרבלה מקדם לעין וירד הגבול ומחה על-כתף ים-כנרת קדמה: וירד הגבול הירדנה והיו תוצאתיו ים המלח זאת תהיה לכם הארץ לגבלתיה סביב:

and the border shall go down from Shepham to Riblah, on the east side of Ain; and the border shall go down, and shall strike upon the slope of the sea of Chinnereth eastward; and the border shall go down to the Jordan, and the goings out thereof shall be at the Salt Sea; this shall be your land according to the borders thereof round about

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

3 וירד הגבול הירדנה

הפסוק הבא ממשיך את תוואי הגבול לאורך הירדן עד ים המלח. המאמר מפרש את הירדן כעבודה של העלאת הניצוצות שנפלו, מלמטה למעלה.

Numbers 34:12 במדבר ל"ד:י"ב

וירד הגבול הירדנה והיו תוצאתיו ים המלח זאת תהיה לכם הארץ לגבלתיה סביב:

and the border shall go down to the Jordan, and the goings out thereof shall be at the Salt Sea; this shall be your land according to the borders thereof round about

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

4

הפסוק אומר שהאהבה עזה כמוות ושניצוצותיה הם ניצוצות של אש. אדמו"ר הוקן מיישם זאת על האהבה הלוחטת לה', הנוצרת מחומה של המידות הטבעיות עצמן.

Song of Songs 8:6 שיר השירים ח:ו

שימיני כחותם עלי-לפך כחותם עלי-רועה כ"עצה כמות אהבה קשה כשאל קנאה רשפיה רשפי אש שלהבתיה:

Set me as a seal upon thy heart, As a seal upon thine arm; For love is strong as death, Jealousy is cruel as the grave; The flashes thereof are flashes of fire, A very flame of the L-RD

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

פסוקה 2

5 חם אבי כנען

הפסוק מכנה את חם "אבי כנען". המאמר משתמש בחם (ששמו רומז לחום) ובכנען כמקור לחום שבמדות התחתונות — לאהבה שאין בה צורך בעבודת ה' הנעלית יותר.

Genesis 9:22 בראשית ט:כ"ב

וירא חם אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני-אחיו בחוץ:

And Ham, the father of Canaan, saw the nakedness of his father, and told his two brethren without

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

6 רשפיה רשפי אש

אותם "רשפי אש" שבשיר השירים. כאן אומר אדמו"ר הוקן שהביטוי חל גם במדרגה שמעל העולם, שבה האהבה אינה נלקחת מדברים תחתונים.

Song of Songs 8:6 שיר השירים ח:ו

שימיני כחותם עלי-לפך כחותם עלי-רועה כ"עצה כמות אהבה קשה כשאל קנאה רשפיה רשפי אש שלהבתיה:

Set me as a seal upon thy heart, As a seal upon thine arm; For love is strong as death, Jealousy is cruel as the grave; The flashes thereof are flashes of fire, A very flame of the L-RD

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

פסוקה 3

7 עיני ה' אלקיך בה

הפסוק מתאר את ארץ ישראל כארץ שה' משגיח עליה תמיד: "עיני הוי' אלקיך בה, מראשית השנה ועד אחרית שנה". אדמו"ר הוקן משתמש ב"עיניים" שבפסוק כדי לקשור בין ארץ ישראל לחכמה.

Deuteronomy 11:12 דברים י"א:י"ב

ארץ אשר- Havayah אלקיך דרש אתה תמיד עיני Havayah אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה:

a land which the L-RD thy G-d careth for; the eyes of the L-RD thy G-d are always upon it, from the beginning of the year even unto the end of the year

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

8 אאלפך חכמה

אליהוא אומר לאיוב: "החרש ואאלפך חכמה". אדמו"ר הוקן קורא את הפועל יחד עם המילה "אלף", כדי לקשור את החכמה ל"אלפיים שנה".

Job 33:33 איוב ל"ג:ל"ג

אם-אין אתה שמע-לי החרש ואאלפך חכמה:

If not, hearken thou unto me; Hold thy peace, and I will teach thee wisdom

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

פסקה 4

9 וירד הגבול הירדנה

הפסוק מצוטט שוב, הפעם בצירוף הפסוקית על כנרת. הגבול יורד מכנרת אל הירדן, שאותו קורא אדמו"ר הזקן כאור הנמשך מלמעלה אל עבודת הבירור.

Numbers 34:12 במדבר ל"ד:י"ב

וְיָרֵד הַגִּבּוֹל הַיַּרְדֵּנָה וְהָיוּ תוֹצְאָתָיו יָם הַמֶּלַח זֹאת תְּהִיָּה לְכֶם הָאָרֶץ לְגִבְלֶיהָ סָבִיב:

and the border shall go down to the Jordan, and the goings out thereof shall be at the Salt Sea; this shall be your land according to the borders thereof round about

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

10 ומחה על כתף ים כנרת קדמה

הגבול נוגע בכתף ים כנרת ממזרח, לפני שהוא יורד אל הירדן. אדמו"ר הזקן קורא את כנרת כים הנקודים העליון, שבו מושרשים הניצוצות.

Numbers 34:11 במדבר ל"ד:יא

וְיָרֵד הַגִּבּוֹל מִשֶּׁשֶׁם הָרִבְלָה מִקְדָּם לְעֵין וְיָרֵד הַגִּבּוֹל וּמָחָה עַל-כְּתֵף יָם-כְּנָת קִדְמָה:

and the border shall go down from Shepham to Riblah, on the east side of Ain; and the border shall go down, and shall strike upon the slope of the sea of Chinnereth eastward

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

11 יצא מעדן

"וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן". אדמו"ר הזקן מזהה את עדן עם חכמה, ואת השפע היוצא ממנה עם החסדים — המתיקות של כנרת.

Genesis 2:10 בראשית ב':י'

וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת-הַגֵּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים:

And a river went out of Eden to water the garden; and from thence it was parted, and became four heads

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

12 עיני ה' אלהיך

הפסוק מהפסקה הקודמת, שבו ה"עיניים" מייצגות את חכמה, את בחינת ארץ ישראל. מקור כנרת נמצא למעלה אפילו מבחינה זו.

Deuteronomy 11:12 דברים י"א:י"ב

אֶרֶץ אֲשֶׁר-חָיָה אֱלֹקֶיךָ דָּרַשׁ אֶתָּה תָּמִיד עֵינֵי חַיָּה אֱלֹקֶיךָ כִּי מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה:

a land which the L-RD thy G-d careth for; the eyes of the L-RD thy G-d are always upon it, from the beginning of the year even unto the end of the year

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר, התרגום לעברית של ימינו, הביאורים שלנו וההערות.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

הביאורים שלנו, עם הסקירה, השאלות והעמוד לילדים: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References", including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

Sefaria: Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) דרך מקורות מצוטטים, (Public Domain).

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיום חנימי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/masei/6/

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק